

Штанцель С. Е.

кандидат технічних наук, докторант кафедри публічного адміністрування,
Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад
"Міжрегіональна Академія управління персоналом"
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-8286-1040>

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

У статті досліджено сучасні проблеми та виклики, що стоять перед механізмами публічного управління у сфері фінансової безпеки України. Аналізуються основні фактори, що впливають на фінансову стабільність держави. Запропоновані шляхи вдосконалення механізмів публічного управління для зміцнення фінансової безпеки України. В дослідженні відзначається, що пропонується посилити інституційні спроможності шляхом реформування існуючих державних органів, удосконалення системи контролю за фінансовими операціями та впровадження сучасних інформаційних технологій. Автор наголошує на необхідності комплексного та системного підходів до вирішення та врегулювання проблем фінансової безпеки. Відзначено, що вагомим є суспільний контроль та підзвітності державних органів. Запропоновані в статті рекомендації є основою для розробки ефективної державної політики у сфері фінансової безпеки України.

Ключові слова: фінансова безпека, публічне управління, тіньова економіка, законодавча база, фінансова безпека, міжнародне співробітництво.

Serhii Shtantsel

Interregional Academy of Personnel Management

PROBLEMS AND WAYS OF IMPROVING PUBLIC MANAGEMENT MECHANISMS IN THE FIELD OF FINANCIAL SECURITY OF UKRAINE

The article explores the current problems and challenges facing the mechanisms of public administration in the field of financial security of Ukraine. The main factors affecting the financial stability of the state are analyzed. The ways of improving the mechanisms of public administration to strengthen the financial security of Ukraine are proposed. The study notes that it is proposed to strengthen institutional capacities by reforming existing state bodies, improving the system of control over financial transactions and introducing modern information technologies. The purpose of the article is to identify problems and ways to improve public management mechanisms in the field of financial security of Ukraine. The research was conducted using an integrated approach, including analysis of the regulatory and legal framework, statistical methods, expert assessments and risk modeling. An analysis of the current state of Ukraine's financial security was carried out, in particular through an assessment of indicators of financial stability, public debt and investment attractiveness. The main results of the study showed that the existing mechanisms of public management need significant improvement to ensure an effective response to modern challenges. Key weaknesses were identified, including the insufficient level of coordination between various authorities and the low level of transparency in the financial sphere. The practical significance of the research lies in the development of recommendations for improving the mechanisms of public management of Ukraine's financial security. It is proposed to create an integrated system for monitoring financial risks, improve the effectiveness of anti-corruption measures, and strengthen financial literacy among civil servants. One of the main problems remains the lack of a single coordination center for managing financial security, which leads to fragmented actions. Ways of improvement include the creation of an interdepartmental commission, the development of a unified financial security strategy, and the introduction of modern information technologies for the analysis and forecasting of financial threats.

Key words: financial security, public administration, shadow economy, legislative framework, financial security, international cooperation.

Постановка проблеми. Публічне управління у сфері фінансової безпеки – це один із ключових компонентів, які забезпечують стійкість системи національної безпеки. Водночас публічне управління у сфері фінансової безпеки є комплексом заходів,

спрямованих на реалізацію стратегії та політик, покликаних:

– по-перше, забезпечити інституційну, інфраструктурну та технологічну базу у сфері регулювання відносин у галузі державних та приватних фінансів;

– по-друге, гарантувати фінансову інклюзію і для державних фінансових акторів, і для суб'єктів господарських (комерційних та некомерційних організацій), і для громадян;

– по-третє, створити умови для оптимального руху фінансових потоків, стабільності функціонування та розвитку внутрішнього фінансового ринку та його інтеграцію до глобального фінансового ринку [13, с. 362].

Тому, з макроекономічного погляду публічне управління у сфері фінансової безпеки у вигляді комплексу заходів реалізується у двох основних напрямках:

– напрям адміністрування державних та муніципальних фінансів;

– напрям регулювання сфери приватних фінансів (фінансів різних юридичних та фізичних осіб) [15, с. 441].

Дослідники відзначають, що на основі отриманих аналітичних результатів проведено низку досліджень та синтез можливих рішень у галузі публічного управління у сфері фінансової безпеки. Методи наукового синтезу дозволили розглянути проблему та запропонувати напрями вдосконалення української фінансової системи на коротко-, середньо- й довгострокову перспективу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Останні дослідження вказують на значні виклики у сфері публічного управління фінансовою безпекою України. Буряк Є. [15], Дзвінчук Д. [15], Кутєпова М. [15], Лікарчук Н. [15], Угоднікова О. [20], Чугунов І. [12] відзначають, що основними проблемами є: наявність корупційних схем; недостатній рівень контролю та моніторингу за фінансовими потоками; слабка правова база. Бондарук Т. [11], Заїчко І. [11], Люх В. [8], Кларк А. [13], Кузьмінська О. [7], Момотюк Л. [11], Харчук Т. [14] зауважують, що саме трансформація правової бази, через прийняття нових законодавчих актів, які мають відповідати міжнародним стандартам. Бурик М. [1], Житар М. [2], Лихоносова Г. [16], Пеньков М. [9], Полторак А. [17], Рекуненко І. [18], Шпак Н. [19] наголошують на важливості міжнародного співробітництва, що безпосередньо впливає на вдосконалення механізмів публічного управління фінансовою безпекою України, адже Міжнародний валютний фонд та Світовий банк, не лише надають фінансову, але й сприяють реалізації реформ.

Незважаючи на вагомості дослідження цих вчених, слід зауважити, що динаміка розвитку механізмів публічного управління та їх вплив на фінансову безпеку України вимагає подальших поглиблених досліджень, адже це дозволить більш ефективно визначити проблеми та знайти шляхи вдосконалення існуючих підходів у цій сфері.

Мета статті полягає у визначенні проблем та шляхів вдосконалення механізмів публічного управління у сфері фінансової безпеки України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансове регулювання є складовою публічного економічного регулювання та у широкому розумінні призначене для стабілізації фінансово-господарської діяльності економічних суб'єктів (публічно-правових утворень, комерційних та некомерційних організацій, домогосподарств та індивідуальних підприємств) [11, с. 153]. Рекомендовані для практичного використання методи та інструменти фінансового регулювання розробляються наукою стосовно сфер і ланок фінансової системи, а область їх використання дуже широка й охоплює діяльність з організації та управління фінансами. Фінансове регулювання властивими йому засобами виконує функції щодо реалізації ключових завдань та заходів публічної політики у загальнодержавному масштабі. До переваг методів фінансового регулювання належить облік різних аспектів економічного розвитку – галузевого, просторового та соціального. Практично застосовувані інструменти фінансового регулювання спрямовані забезпечення фінансової безпеки, стимулюють об'єднувальні тенденції у діяльності різних груп економічних суб'єктів [14, с. 218]. Регіональні інтеграційні процеси на європейському просторі об'єктивно посилюють роль міждержавної спрямованості фінансової безпеки, виступають стимулом прискорення розвитку для України та суміжних держав, стають акселератором діяльності у світовій спільноті.

Вдосконалення механізмів публічного управління у сфері фінансової безпеки – один із ключових елементів правового механізму управління ризиками фінансової безпеки, а саме: «сукупність заходів державного регулювання, що забезпечують з метою здійснення ефективної публічної фінансової політики економічну безпеку України та дотримання державних та муніципальних інтересів у процесі публічної фінансової діяльності» [17, с. 31].

Попри те, що саме «управління» займає домінуюче становище у питанні мінімізації факторів виникнення загроз та ризиків фінансової безпеки та наслідків їх реалізації, роль фінансового контролю применшувати не можна [1, с. 207]. Виявлення та припинення фінансових правопорушень у процесі здійснення об'єктами контролю своєї фінансової діяльності має безпосереднє відношення до забезпечення фінансової безпеки держави. Адже зловживання при їх формуванні, розподілі та використанні публічних грошових фондів підбивають стійкість як окремого сегмента, так і суміжних з ним фінансових областей. Як наслідок, негативний вплив чиниться на всю фінансову систему країни. Постійне здійс-

снення контрольно-наглядових заходів під загрозою притягнення винних осіб до юридичної відповідальності дозволяє знизити кількість потенційних порушень, а узагальнення отримуваних результатів – визначити найуразливіші сегменти системи управління ризиками фінансової безпеки. Важливість здійснення державного фінансового контролю для забезпечення фінансової безпеки підкреслюється і законодавцем. Наприклад, у Стратегії економічної безпеки як напрями діяльності щодо зміцнення економічної безпеки зазначені:

- удосконалення діяльності фінансових контрольно-наглядових органів на основі впровадження ризикоорієнтованого підходу;
- розвиток системи пруденційного нагляду за діяльністю фінансових організацій;
- посилення системи контролю з метою протидії переказу безготівкових коштів в тіньовий обіг [10].

Сучасна система публічного управління у сфері фінансової безпеки є сукупністю самостійних видів фінансового контролю, сформованих відповідно до структури фінансової системи держави. До них відносяться, наприклад, бюджетний, податковий, валютний контроль, контроль над ринком цінних паперів, банківський, валютний, страховий нагляд [7, с. 190]. Відповідно, механізми публічного управління у сфері фінансової безпеки України охоплюють низку інституційних структур, нормативно-правових актів та процедурні фінансові заходи, які забезпечують захист фінансових інтересів держави, захист державних фінансових потоків та налагодження міжнародних економічних зв'язків.

Варто зауважити, що основним елементом управління у сфері фінансової безпеки є Національний банк України, який здійснює контроль над регулюванням банківського сектору, грошово-кредитною системою та фінансовими потоками в цілому. Також, Служба безпеки України та Державна фіскальна служба відіграють значну роль у формуванні, контролі та безпосередньому забезпеченні фінансової безпеки держави, здійснюючи постійний нагляд та моніторинг фінансової системи держави [20, с. 7]. Відповідно до вище відзначеного, нормативно-правова база в рамках публічного управління у сфері фінансової безпеки України включає містить наступні нормативно-правові акти: Закони України «Про Національний банк України» [3], Закони України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» [4], Закони України «Про банки й банківську діяльність» [5]. На нашу думку, впровадження та функціонування відповідних нормативно-правових актів, які формують основні цілі, принципи, повноваження та завдання, в рамках фінансової безпеки, дає можливість створити комфортний осередок для банківських установ, міжнародної співпраці.

Сьогодні для України є важливою співпраця з міжнародними організаціями, такими як Міжнародний валютний фонд та Європейський банк реконструкції та розвитку, в першу чергу вона сприяє ефективному процесу реформування податкової та митної служби, публічної адміністрації, й по-друге, налагодженню цілісного та якісного функціонування Бюро економічної безпеки України.

Саме фінансова безпека є ключовим аспектом стабільного розвитку економічного потенціалу держави, що потребує системного та комплексного підходу до модернізації, реформування та трансформації фінансової системи в цілому, ефективного управління та моніторингу. Розроблена нами таблиця демонструє систематизований огляд та комплексний аналіз механізмів публічного управління у сфері фінансової безпеки (Таблиця 1).

Сучасний аналіз динаміки фінансових показників української економіки за період 2020-2024 років дає можливість комплексно оцінити функціонування механізмів публічного управління у сфері фінансової безпеки України. Враховуючи виклики, які сьогодні постали перед фінансовою сферою України, а саме: війна; глобальні виклики; політичні, економічні та соціальні зміни, – варто, на постійній основі, проводити моніторинг, регулювання та вдосконалення механізмів публічного управління у сфері фінансової безпеки. Адже показники в рамках: державного боргу, ВВП, дефіциту бюджету, – дають можливість чітко визначити, які механізми публічного управління у сфері фінансової безпеки України потребують вдосконалення [20, с. 11]. Також, аналіз фінансових показників дає можливість оцінити спроможність уряду України забезпечувати фінансову безпеку, адже якісне втілення реформ в даній сфері дає можливість задалегідь поррахувати можливі проблеми та виклики й сформувати стратегії їх врегулювання. Запропонована нами таблиця, пропонує аналіз даних за останні 5 років в межах фінансових показників, що дають можливість оцінити механізми публічного управління у сфері фінансової безпеки України (Таблиця 2).

Відповідно до вище відзначеного, насамперед у рамках короткострокових заходів мають бути розроблені рішення, спрямовані на стабілізацію механізмів публічного управління у сфері фінансової безпеки України (у тому числі регіональних та місцевих). Тут, перш за все, вдосконалення потребує бюджетна політика в таких основних напрямках:

- зміна системи розподілу коштів, що направляються з бюджету до бюджетів регіонів;
- підвищення ефективності податкової системи та зниження бюрократичного навантаження на фіскальні органи коштом повсюдної цифровізації про-

Механізми публічного управління у сфері фінансової безпеки

Механізм	Опис	Приклади
Законодавче регулювання	Встановлення норм та правил, які регулюють фінансову діяльність та забезпечують фінансову безпеку держави	Закони про боротьбу з відмиванням грошей, корупцію, регулювання фінансових ринків, Закону про податковий суверенітет та офшорні компанії, податкове законодавство.
Моніторинг та контроль	Діяльність державних органів з моніторингу міжнародних фінансових норм.	Діяльність фінансових інспекцій та антимонопольних органів.
Фіскальна політика	Використання податків та державних витрат для забезпечення економічної стабільності та безпеки.	Встановлення податкових ставок та державні інвестиції у стратегічні кластери.
Монетарна політика	Управління грошовою масою та відсотковими ставками	Моніторинг облікових операцій
Антикорупційні заходи	Боротьбу з корупційними схемами	Діяльність антикорупційних органів й впровадження електронних декларацій
Банківське регулювання	Постійний моніторинг банківського сектора	Впровадження норм капітальної адекватності
Міжнародна співпраця	Співпраця з іншими державами та міжнародними організаціями для боротьби з фінансовими злочинами та контролем офшорів	Участь у FATF
Фінансові технології (FinTech)	Повна модернізація технологій для підвищення безпеки фінансових послуг.	Електронні платіжні системи, блокчейн
Превентивні заходи	Заходи для запобігання фінансовим кризам	Впровадження стабілізаційних фондів

Джерело: власна розробка автора на основі [13; 16; 20]

Основні фінансові показники

Рік	ВВП (млрд дол. США)	Інфляція (%)	Державний борг (млрд дол. США)	Дефіцит бюджету (%)
2020	155.5	5.0	94.0	7.5
2021	164.0	10.0	96.0	4.0
2022	161.0	24.0	102.0	5.0
2023	168.0	11.0	105.0	6.0
2024 (оцінка)	175.0	7.0	107.0	4.5

Джерело: власна розробка автора на основі [21]

цесів, пов'язаних з поданням податкової звітності та нарахуванням податків;

– перехід на адресну підтримку громадян та суб'єктів господарювання шляхом коштів, що виділяються з бюджетів різних рівнів;

– відмова від масованого виділення коштів для тих державних корпорацій та державних компаній, які не можуть забезпечити власну ефективність або потрібні результати при виконанні державного замовлення;

– перенаправлення вивільнених коштів на підтримку високотехнологічних галузей, інноваційного та венчурного підприємництва, а також на підтримку та стимулювання самозайнятості громадян [2, с. 53–56; 9, с. 44–47].

У рамках середньострокових заходів щодо забезпечення фінансової безпеки України та вдоско-

налення механізми публічного управління у сфері фінансової безпеки слід виділити такі найважливіші рішення як:

– створення інвестиційних платформ для реалізації малих форм державно-приватного партнерства, насамперед спрямованих на системну та послідовну підтримку соціальних функцій держави;

– стимулювання внутрішньої підприємницької активності у сфері розвитку та впровадження сучасних фінансових технологій, що дозволить в середньостроковій перспективі повністю розв'язати проблему імпортозаміщення закордонних фінансових сервісів, у тому числі тих, що пішли з української економіки на час війни;

– перегляд митно-тарифного регулювання експортно-імпортних операцій, пов'язаних із високотехнологічним сектором – стимулювання імпорту

технологій для їх подальшого розвитку всередині країни, стимулювання експорту високотехнологічної продукції до країн ЄС [19, с. 90–91].

Насправді Україна має низку проблем у межах публічного управління фінансовою безпекою, в першу чергу, які спровоковані російсько-українською війною, – відповідно дане питання потребує системного та комплексного підходу від науковців, дослідників та аналітиків, щодо впровадження цілісних, ефективних, дієвих та якісних механізмів публічного управління у сфері фінансової безпеки. Розроблена нами таблиця демонструє проблеми та шляхи вдосконалення механізмів публічного управління у сфері фінансової безпеки України, а проведений нами аналіз допоможе визначити, ідентифікувати та сформулювати ключові напрями реформ, що спрямовані на покращення ефективності та прозорості у фінансовій системі держави (Таблиця 3).

На сучасному етапі вдосконалення механізмів публічного управління у сфері фінансової безпе-

ки пріоритетного значення набуває впровадження ризик-орієнтованого підходу. Першочергова мета даного підходу – підвищення ефективності контрольно-наглядових заходів, що проводяться уповноваженими публічними органами при одночасній оптимізації їх адміністративного навантаження на об'єкти контролю [18, с. 123]. Оцінюючи загальну перспективу впровадження ризик-орієнтованого підходу, слід погодитися з домінуючою доктринальною позицією про позитивні очікування його функціонування. Відповідно, матриця ризиків, що формується органами контролю, дозволить суттєво знизити кількість перевірок у найменш ризикових зонах і звернути увагу на об'єкти з підвищеним ризиком [16, с. 257]. Це створить умови як для нівелювання негативних наслідків, а й для ідентифікації чинників, які послужили їх виникненню, з метою досягнення стратегічної мети публічного управління у сфері фінансової безпеки. Узагальнення результатів створить практичну базу для правового

Таблиця 3

Проблеми та шляхи вдосконалення механізмів публічного управління у сфері фінансової безпеки України

Проблеми	Шляхи вдосконалення
Аспекти правової бази	Модернізація законодавства України до європейських стандартів
Відсутність ефективного моніторингу	Покращення діяльності Державної служби фінансового моніторингу України та Бюро економічної безпеки України, відповідно до європейських норм.
Недостатня прозорість фінансових операцій	Впровадження цифрових технологій, приміром: SEPA; EMIR; ECSDA; ESMA; EBA.
Значний показник рівню корупції	Посилення антикорупційних заходів, адже відповідно до Transparency International Україна має 36 зі 100 балів в Індексі сприйняття корупції.
Відсутність координації та комунікації між державними органами	Відповідний контроль та координація в рамках Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» [6]
Недостатнє фінансування та матеріально-технічне забезпечення контролюючих органів	Вдосконалення матеріально-технічної бази, приміром за допомогою TARGET2.
Потреба в удосконаленні системи аналізу ризиків	Впровадження в Україні сучасних аналітичних інструментів, що допоможуть здійснювати аналіз й оцінку фінансових ризиків, приміром: EWS; Value at Risk; Scenario Analysis; Credit Scoring Models; ESMA's Risk Dashboard; EC3
Відсутність належного обміну інформацією з міжнародними партнерами	Підписання міжнародних угод та договорів про співпрацю та обмін інформацією у сфері фінансової безпеки, в рамках: 5AMLД; ENISA; JITS
Потреба в удосконаленні механізмів запобігання фінансовим злочинам	Впровадження сучасних методів попередження фінансових злочинів на основі європейських стандартів, а сам: NIS2; FIN-NET; Anti-Money Laundering
Застарілі підходи до управління фінансовою безпекою	Розробка та впровадження нових підходів та методологій в управлінні фінансовою безпекою
Низька ефективність судової системи у фінансових справах	Підвищення кваліфікації суддів у межах фінансової безпеки, за допомогою: EЈN; EЈTN; EPPO; Eurojust.
Відсутність належного моніторингу та аналізу фінансових потоків	Створення системи моніторингу, контролю та регулювання фінансових потоків з використанням сучасних технологій аналізу даних.

Джерело: власна розробка автора

механізму публічного управління у сфері фінансової безпеки.

Тим не менш, правове регулювання ризик-орієнтованого підходу потребує вдосконалення. Безумовно, формування єдиного всім сегменту фінансової системи матриці небезпеки неможливе через широке різноманіття ризиків [8, с. 242]. Найбільш доцільним видається нормативне закріплення, відповідним уповноваженим органом державного фінансового контролю, індивідуальної матриці ризиків, що відображає специфіку фінансових правовідносин [12, с. 310]. Проте тісний взаємозв'язок всіх фінансових сфер і взаємообумовленість ризиків, що виникають у них, свідчить про важливість розвитку взаємодії та комунікації публічних органів влади з питань забезпечення фінансової безпеки України та обміну наявними відомостями про ступінь проблем. Це дозволить направити контроль спільно з управлінням на виявлення та припинення ризиків фінансової безпеки держави, сприятиме підтримці її фінансового суверенітету та стабільності української фінансової системи.

Висновки. Фінансова безпека держави – це стан, коли фінансові ресурси держави мають стабільну економічну, політичну та соціальну стійкість. Вона залежить від ефективності впроваджених механізмів публічного управління у сфері фінансової безпеки України, ефективності податкової політики, зовнішнього управління та контролю за грошовою масою та інфляцією, а також від високих оцінок ефективного використання фінансових ресурсів. Фінансова безпека держави є важливим аспектом національної безпеки, оскільки дефіцит фінансових ресурсів може призвести до економічної кризи,

пов'язаної з негараздами, а в деяких випадках – навіть до політичного колапсу.

У сучасний період трансформаційних перетворень зростає роль фінансового регулювання як потужного інструменту впливу держави на економіку та соціальну сферу з метою запобігання різноманітних диспропорцій (як уже наявних, так і потенційно можливих). В Україні, фінансове регулювання здійснюється в умовах ринкового середовища за допомогою маневрування фінансовими ресурсами, щоб визначити дієві механізми публічного управління у сфері фінансової безпеки.

У процесі фінансового регулювання суб'єктами створюються можливості як для зростання і розвитку, так і для обмеження діяльності залежно від об'єктивно складних зовнішніх і внутрішніх макроекономічних умов, що супроводжуються фінансовими ризиками, а разом з цим обґрунтовують актуальність та важливість вдосконалення фінансової безпеки України за допомогою ефективних механізмів публічного управління.

Відповідно до функціонування ключових механізмів публічного управління у сфері фінансової безпеки, – фінансова політика України має досить складну структурну побудову та спрямованість на три сфери впливу: бюджетну, податкову та митно-тарифну. Для успішного розв'язання проблем, що накопичилися у фінансовій системі України, необхідний розвиток суспільного відтворення, масштабне залучення ресурсного потенціалу національної економіки у поєднанні з найбільш повною та послідовною реалізацією переваг кооперації та взаємовигідного співробітництва держав партнерів світової спільноти.

Список використаних джерел:

1. Бурик М. Механізми публічного управління забезпечення фінансової безпеки територій: теоретичні аспекти. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 6 (24). С. 193–210.
2. Житар М. Фінансова стійкість економіки України у воєнний та повоєнний періоди: виклики та драйвери відновлення. *Financial and Credit Systems: Prospects for Development*. 2024. №1(12). С. 52–59.
3. Закони України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 № 679-ХІV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text> (дата звернення: 01.07.2024).
4. Закони України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» від 14.12.2021 № 1953-ІХ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text> (дата звернення: 01.07.2024).
5. Закони України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-ІІІ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 01.07.2024).
6. Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 № 361-ІХ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text> (дата звернення: 01.07.2024).
7. Кузьмінська О. Сутність фінансової безпеки як об'єкта аналізу. *Світ фінансів*. 2023. № 4 (73). С. 184–192.
8. Люх В. Інструменти адміністративно-правового забезпечення фінансової безпеки держави. *Юридична наука*. 2020. № 2 (104). С. 237–247.
9. Пеньков М. Концептуальні підходи до організації державного управління сферою фінансової безпеки. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*. 2022. № 5 (65). С. 43–48.
10. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року» від 11.08.2021 № 347/2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#Text> (дата звернення: 01.07.2024).

11. Bondaruk T., Momotiuk L., Zaichko I. Budgetary policy of Ukraine in time of challenges and its impact on financial security. *Statistics in Transition new series*. 2023. № 24.1. P. 145–168.
12. Chugunov I., et al. Financial support for the economy development of Ukraine. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2024. № 1.54. P. 307–315.
13. Clarke A. Digital government units: what are they, and what do they mean for digital era public management renewal? *International Public Management Journal*. 2020. P. 358–379.
14. Kharchuk T. et al. Improved methods of evaluation of financial security for companies in Ukraine. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2020. № 1.32. P. 213–222.
15. Likarchuk H., Andrieieva O., Kutepova, M., Dzvinchuk D., Buriak C. Improvement of mechanisms of public management of the ukrainian economy in the context of the COVID-19 pandemic: foreign experience, ukrainian realities. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2022. № 6(41). P. 437–447.
16. Likhonosova G. et al. Financial aspects of socio-economic rejection in Ukraine in conditions of economic turbulence. *Access to science, business, innovation in the digital economy, ACCESS Press*. 2024. № 5.2. P. 248–262.
17. Poltorak A. et al. Development of doctrinal model for state financial security management and forecasting its level. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2021. № 5(13 (113)). P. 26–33.
18. Rekunenko I. et al. Assessment and forecasting of Ukraine's financial security: Choice of alternatives. *Problems and Perspectives in Management*. 2022. Volume 20, Issue 2. P. 117–134.
19. Shpak N. et al. Shadow economy and its impact on the public administration: aspects of financial and economic security of the country's industry. *Administratie si Management Public*. 2021. № 36. P. 81–101.
20. Uhodnikova O. et al. Public Governance of the National Security of Ukraine. *Handbook on Post-War Reconstruction and Development Economics of Ukraine: Catalyzing Progress*. Cham: Springer International Publishing. 2024. P. 3–13.
21. Value Financial indicators of the Ukrainian economy. Statista. 2024. URL: <https://www.statista.com/search/?q=Ukrainian+economy&p=1> (дата звернення: 01.07.2024).

References:

1. Buryk M. (2024) Mekhanizmy publichnoho upravlinnia zabezpechennia finansovoi bezpeky terytorii: teoretychni aspekty [Mechanisms of public administration to ensure financial security of territories: theoretical aspects]. *Aktualni pytannia u suchasni nauts*, vol. 6 (24), pp. 193–210.
2. Zhytar M. (2024) Finansova stiikist ekonomiky Ukrainy u voiennyi ta povoiennyi periody:vyklyky ta draivery vidnovlennia [Financial stability of the economy of Ukraine in the war and post-war periods: challenges and drivers of recovery]. *Financial and Credit Systems: Prospects for Development*, vol. 1(12), pp. 52–59.
3. Zakony Ukrainy «Pro Natsionalnyi bank Ukrainy» [Laws of Ukraine “On the National Bank of Ukraine”] vid 20.05.1999 No. 679-XIV Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text> (accessed July 1, 2024).
4. Zakony Ukrainy «Pro finansovi posluhy ta finansovi kompanii» [Laws of Ukraine “On Financial Services and Financial Companies”] vid 14.12.2021 No. 1953-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text> (accessed July 1, 2024).
5. Zakony Ukrainy «Pro banky i bankivsku diialnist» [Laws of Ukraine “On banks and banking activity”] vid 07.12.2000 No. 2121-III. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (accessed July 1, 2024).
6. Zakonu Ukrainy «Pro zapobihannia ta protydiuu lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom, finansuvanniu teroryzmu ta finansuvanniu rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyschennia» [Law of Ukraine “On Prevention and Countermeasures against Legalization (Laundering) of Criminal Proceeds, Financing of Terrorism, and Financing of Proliferation of Weapons of Mass Destruction”] vid 06.12.2019 No. 361-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text> (accessed July 1, 2024).
7. Kuzminska O. (2023) Sutnist finansovoi bezpeky yak obiektu analizu [The essence of financial security as an object of analysis]. *Svit finansiv*, vol. 4 (73), pp. 184–192.
8. Liukh V. (2020) Instrumenty administratyvno-pravovoho zabezpechennia finansovoi bezpeky derzhavy [Instruments of administrative and legal provision of financial security of the state]. *Yurydychna nauka*, vol. 2 (104), pp. 237–247.
9. Bondaruk T., Momotiuk L., Zaichko I. (2023) Budgetary policy of Ukraine in time of challenges and its impact on financial security. *Statistics in Transition new series*, vol. 24.1, pp. 145–168.
10. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 11 serpnia 2021 roku «Pro Stratehiiu ekonomichnoi bezpeky Ukrainy na period do 2025 roku» [On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated August 11, 2021 “On the Economic Security Strategy of Ukraine for the period until 2025”] vid 11.08.2021 No. 347/2021. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#Text> (accessed July 1, 2024).
11. Penkov M. (2022) Kontseptualni pidkhody do orhanizatsii derzhavnogo upravlinnia sferoiu finansovoi bezpeky [Conceptual approaches to the organization of state management in the field of financial security]. *Naukovi pratsi Mizhrehionalnoi Akademii upravlinnia personalom. Politychni nauky ta publichne upravlinnia*, vol. 5 (65), pp. 43–48.
12. Chugunov I., et al. (2024) Financial support for the economy development of Ukraine. *Financial and credit activity problems of theory and practice*, vol. 1.54, pp. 307–315.
13. Clarke A. (2020) Digital government units: what are they, and what do they mean for digital era public management renewal? *International Public Management Journal*, pp. 358–379.

14. Kharchuk T. et al. (2020) Improved methods of evaluation of financial security for companies in Ukraine. *Financial and credit activity problems of theory and practice*, vol. 1.32, pp. 213–222.
15. Likarchuk H., Andrieieva O., Kutepova, M., Dzvinchuk D., Buriak E. (2022) Improvement of mechanisms of public management of the ukrainian economy in the context of the COVID-19 pandemic: foreign experience, ukrainian realities. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 6(41), pp. 437–447.
16. Likhonosova G. et al. (2024) Financial aspects of socio-economic rejection in Ukraine in conditions of economic turbulence. *Access to science, business, innovation in the digital economy, ACCESS Press*, vol. 5.2, pp. 248–262.
17. Poltorak A. et al. (2021) Development of doctrinal model for state financial security management and forecasting its level. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, vol. 5(13 (113), pp. 26–33.
18. Shpak N. et al. (2021) Shadow economy and its impact on the public administration: aspects of financial and economic security of the country's industry. *Administratie si Management Public*, vol. 36, pp. 81–101.
19. Rekunenko I. et al. (2022) Assessment and forecasting of Ukraine's financial security: Choice of alternatives. *Problems and Perspectives in Management*, vol. 20, no. 2, pp. 117–134.
20. Uhodnikova O. et al. (2024) Public Governance of the National Security of Ukraine. *Handbook on Post-War Reconstruction and Development Economics of Ukraine: Catalyzing Progress. Cham: Springer International Publishing*, pp. 3–13.
21. Value Financial indicators of the Ukrainian economy. Statista. 2024. Available at: <https://www.statista.com/search/?q=Ukrainian+economy&p=1> (accessesed July 1, 2024).

Стаття надійшла до редакції 07.06.2024 р.